

Bocian

Czynna ochrona bociana białego 2020 - 2021

2021-12-13

Za nami kolejny sezon lęgowy bociana białego w Polsce. Pora więc na następną porcję informacji na temat działań podjętych przez Towarzystwo Przyrodnicze "Bocian" w ramach projektów czynnej ochrony tego gatunku. Poprzednie sprawozdanie z naszych prac, dotyczące lat 2014-2020, ukazało się na naszej stronie internetowej w maju ubiegłego roku.

Tak jak we wskazanym wyżej okresie, od października 2020 do grudnia obecnego roku, ściśle współpracowaliśmy z samorządami miast i gmin, zakładami energetycznymi (**PGE Dystrybucja S.A. oraz Energa - Operator S. A.**), **RDOŚ, jednostkami Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej, Ptasim Azylem w warszawskim ZOO** oraz bardzo licznym gronem osób prywatnych, zgłaszającym nam konieczność interwencji przy zagrożonych gniazdach bociana białego.

Cieszy nas fakt, że świadomość ekologiczna mieszkańców jest coraz większa - reagują na przypadki złych zachowań wobec naszych "braci mniejszych", starają się pomóc w każdy możliwy sposób. Ponieważ jednym ze stałych procesów zachodzących w ptasim świecie jest budowa nowych gniazd w kolejnych sezonach lęgowych, zgłoszeń dotyczących siedlisk bocianich wymagających pomocy odpowiednich służb jest coraz więcej. Każdorazowo wymaga to od nas potwierdzenia zasadności interwencji we wskazanej lokalizacji.

Bocian biały to wyjątkowy gatunek w polskim krajobrazie rolniczym. Bardzo ważny w ekosystemie, jako tzw. gatunek parasolowy sprawia, że obejmując go ochroną czynną (której wymaga według obowiązującego w naszym kraju prawa) jednocześnie chronimy wiele innych przyrodniczo cennych gatunków. Niestety, choć jest jeszcze gatunkiem dość liczny w Polsce, to od lat w skali kraju utrzymuje się tendencja spadkowa jego liczebności. Są oczywiście regiony, jak Podlasie czy wschodnie Mazowsze, gdzie spadek ten jest mniej odczuwalny, ale już na przykład na ścianie zachodniej sytuacja wygląda dużo gorzej. Dlatego nie lekceważymy żadnego, nawet pojedynczego zgłoszenia i za każdym razem staramy się reagować.

Naszym głównym działaniem w ramach czynnej ochrony bociana białego jest dbanie o zachowanie bezpiecznych siedlisk lęgowych. Równie istotne jest jednak, i poświęcamy temu dużo czasu, uświadomienie rolnikom konieczności: wykaszania łąk i pastwisk, przeciwdziałania postępującemu procesowi meliorowania i osuszania gruntów (tam, gdzie nie ma takiej potrzeby) oraz dbania o małą retencję. Stąd wiele rozmów przeprowadzonych z władzami samorządowymi oraz pracownikami wydziałów i referatów rolnictwa i ochrony przyrody urzędów miast i gmin. Nasze działania obejmują także próby zachęcenia najmłodszych, uczniów przedszkoli i niższych klas szkół podstawowych, do zainteresowania się życiem tych pięknych ptaków, ich koegzystencją z człowiekiem, licznymi problemami, z którymi muszą się mierzyć.

Poniżej lista gniazd bociana białego, które po naszych interwencjach zmieniły status z zagrożonych na "bez zagrożeń".

województwo mazowieckie

- odciążenia gniazd:

1. Gawłówek, gm. Nowe Miasto, 2. Udrzyn, gm. Brańszczyk, 3. Szyszki - Folwark, gm. Gzy, 4. Siliwonki, gm. Huszlew, 5. Spądoszyn, gm. Sońsk, 6. Łopacin, gm. Sońsk, 7. Kobylany- Kozy, gm. Paprotnia, 8. Sokolniki, gm. Baboszewo, 9. Bogdany Małe, gm. Chorzele, 10. Kosiorowo, gm. Świercze.

- montaż nowych platform gniazdowych wraz z wyściółką z dotychczasowych gniazd:

1. Proboszczewice, gm. Joniec, 2. Skorosze, gm. Winnica, 3-4 Czarnoty, gm. Paprotnia, 5. Uziębły, gm. Paprotnia, 6. Strusy, gm. Paprotnia (te 4 platformy dla UG Paprotnia pochodziły od TP Bocian), 7. Mordy, gm. Mordy, 8. Stropkowo, gm. Zawidz, 9-10. Blinno, gm. Szczutowo, 11. Strzegocin, gm. Świercze, 12. Kowalewice, gm. Świercze, 13. Kosierady Wielkie, gm. Sokół Podl. 14. Pianowo-Daczki, gm. Nasielsk, 15. Głodowo, gm. Pułtusk, 16. Jędrzejów Nowy, gm. Jakubów.

województwo warmińsko-mazurskie

- odciążenia gniazd:

1. Witowo, gm. Jedwabno, 2. Nowy Dwór, gm. Jedwabno.

montaż nowych platform gniazdowych wraz z wyściółką z dotychczasowych gniazd:

1. Burda, gm. Jedwabno, 2. Grzegorzki, gm. Pasym, 3. Dybowo, gm. Pasym, 4-5. Kobyły, gm. Biskupiec.

województwo lubelskie

- montaż nowych platform gniazdowych wraz z wyściółką z dotychczasowych gniazd:

1-3. Jakusze, gm. Trzebieszów, 4-5. Wierzejki, gm. Trzebieszów.

województwo kujawsko-pomorskie

- montaż platform gniazdowych wraz z wyściółką z dotychczasowych gniazd:

1-2. Wólka, gm. Skępe.

założenie nowych gniazd (do powstania których w różny sposób się przy przyczyniliśmy):

1-2. Podolszyn, gm. Lesznów, 3. Tomczyce, gm. Mogielnica, woj. mazowieckie.

W okresie objętym sprawozdaniem wystąpiliśmy również z **przeszło 100 wnioskami** do samorządów kilkunastu gmin o pomoc i interwencję przy zgłoszonych zagrożonych bocianich gniazdach. Mamy nadzieję, że większość z nich zostanie objęta pracami remontowymi w przyszłym roku.

Zachęcam wszystkich, również kolegów zajmujących się ochroną innych niż bocian biały gatunków ptaków, aby podczas swoich podróży, zwłaszcza po zapomnianych drogach, zwracali uwagę na zagrożone bocianie gniazda. Wystarczy wówczas zapisać nazwę wsi i numer najbliższego gniazda domu, zrobić zdjęcie i wysłać maila z danymi do TP "Bocian", a my zajmiemy się resztą.

Na koniec chciałbym podziękować za okazaną pomoc kierownictwu i pracownikom urzędów i instytucji wskazanych na wstępie tekstu. **Za ogrom wykonanej pracy, empatię i zrozumienie bocianich potrzeb szczególnie dziękuję także kolegom: Mirosławowi Rzepale, Krzysztofowi Stefaniukowi i Kamilowi Piwowarczykowi ("Szansa dla bociana").**

Autorzy zdjęć: Krzysztof Szelhaus, Mirosław Rzepała, Krzysztof Stefaniuk.

Krzysztof Szelhaus
Koordynator ochrony bociana białego
krzysztof.szelhaus@bocian.org.pl

Krzysztof Szelhaus jest wolontariuszem TP "Bocian" i wielkim miłośnikiem bociana białego, prace na rzecz ochrony gatunku wykonuje społecznie, w swoim wolnym czasie. TP "Bocian" wpiera działania refundując koszty przejazdów.

Zakup 5 platform gniazdowych został sfinansowany z darowizny **Fundacji ORLEN**

Jeżeli chcesz wesprzeć nasze działania, **przeznacz darowiznę na ochronę bociana białego!**